

Нахьыпэклэ ашлэщтыгэм кыщагэклэщтэп

Мэзэ зауэлкэ узэклэбэжымэ, Адыгэ Республикэм и Общественнэ палатэ итхьаматэу агъэнэфагъ АР-м ипрофсоюзхэм я Федерацие ипашэу Устэ Руслэан. Джащ фэдэу Палатэр зэрэзэхэтми зэхьоклыныгъэхэр фэхьугъэх. Джырэблагъэ Устэ Руслэан гушылэгъоу дэтшыгъэр пшэарылэу зыфагъэуцужыгъэхэр, охтэ благэмклэ гухэлэу ялэхэр ары зыфэгъэхьыгъагъэр. Джащ фэдэу УФ-м и Общественнэ палатэ илофшлэгъу зэхэсыгъоу зыхэлэжыгъэм и кытедгъэгъушылагъ.

хэфын Общественнэ палатэм тапэкли пгыгэклотэщт.

— **Охтэ благъэр пштэмэ, сыда гухэлэ шхьалэу шьузыдэлэжээнэу жьугъэнэфагъэхэр?**

— Общественнэ палатэм хэтыштхэр теубытагъэу гъэнэфагъэ зыхьугъэр мэкъуогъу мазэр ары ыкли а зэхэтыклэмклэ апэрэ лофшлэгъу зэхэсыгъор тилагъ. Илэсым ыклэм нэс джыри ащ фэдэу тогъогъоу тызэлуклэн гухэлэ тил. Мы илэсым лэжыгъэм илухыжын зэрэклауагъэм, клэуэху фэхьугъэхэм, мэкъумэщ хьызмэтым фэгъэзэгъэ чыгъухэм фэдэу кыгъэхьыгъэным, кэклошт 2016-рэ илэс бюджетым игъэлсын, псэуплэ-коммунальнэ хьызмэтым илофыгъохэм, зеклоном изегъэушъомбгъун, нэмыклэ илофыгъохэм татэгущыланэу дгъэнэфагъэ. Комиссии 6-у Палатэм илэ пэлч пшэарыл гъэнэфагъэхэр зэшлэхых. Экспертнэ комиссиер республикэм цагъэхъазырырэ законопроектхэм язэхэфын хэлэжээнэу щыт. Джащ фэдэу общественнэ лыплэныным фэгъэхьыгъэ Федеральнэ законым ипхырышын тыхэлэжэщт. Ащ кызырэдильтэрэмклэ, кьэралыгъо хэбзэ ыкли чыплэ зыгъэлорышлэжыплэ кьулыкьухэм, кьэралыгъо ыкли муниципальнэ организациехэм ялофшлэн лыплэныгъэным Общественнэ палатэри хэлэжээнэу фае. Палатэм хэтхэм япшэарылхэр ыпклэ хэмьлэу агъэаклэх, ау... илофыгъоу тызыдэлэжээхэрэм язэшлэхын, пшэарылхэм ягъэаклэн нэмыклэ лофшлэн дамыгъэаклэу зы аппаратышхо

гъэлсыгъэнэу АР-м и Лышхьэу Тхьа-клушынэ Аслэан тызельэлум, ащ кьыдыригъэштагъэш, сигуапэу кыхэсэгъэщы. Ащ лэшэу ишлугъэ кытэклынэу тыцэгугъы.

— **Руслэан, УФ-м и Общественнэ палатэ зичэзыу пленарнэ зэхэсыгъоу илагъэми ухэлэжыгъагъ. Ащ укытегушылагъэмэ дэгъугъэ.**

— Мэхъэнэшхо зилэ илофыгуабэмэ ащ щатэгущылагъэх. Анахь шхьалэхэм ащышхы литературэм и Илэс Общественнэ палатэр зэрэхэлэжэщтыр, граждандскэ обществэм изытет, нахьыпэклэ зигугъу кьэсшыгъэ законэу общественнэ лыплэныным фэгъэхьыгъэр гъэаклэгъэ зэрэхуштыр ыкли Палатэм хэбзэгъуцуным ылэныкьоклэ илофэу зэшлэхыхьтхэр. Палатэм ипроектылэу «Перспектива» зыфилорэм лэтегъэуцо илагъ. Мыкоммерческэ организациехэм ар афэгъэхьыгъ. Ащ нэмыклэу, сабыибэ зэрыс унагъохэм унэхэр атырашыханхэу чыгы лэхьэр ятыгъэнхэм, сэкъатныгъэ зилэ клэлэцылкьухэм лэхъаным кызыдихьырэ амал пстэури агъэфедэшунэу шыгъэным афэгъэхьыгъэ проектхэм, предложениехэм клэцакло афэхьугъэхэм ахэр кыхалыхьагъэх, тызэдатегушылагъ. Джащ фэдэу банкхэм е нэмыклэу ахьщэ чыфэ кьэзытырэ организациехэм чыфэ кьалызыхыгъэхэм яфитыныгъэхэм якъэушъомбгъун ыкли законхэр зыукъорэ коллекторхэм апэуцужыгъэным, лыплэныным зымылэу кьэнэгъэ нэжэ-лужхэм лэпылэгъу ятыгъэ

ным, нэмыклэ илофыгъохэм афэгъэхьыгъэ проект зэфэшхьафхэри зэхэсыгъом кыщагъэлэгуагъэх. Хэбзэлэхьэмклэ Федеральнэ кьулыкьум ипашэ, юстициемклэ министрэм, нэмыклэу зэхэсыгъом кырагъэблэгъагъэхэм упчлэхэр афагъэзагъэх, ахэм яджэуапхэми татэгущылагъ. Демократизмагъэ хэлэу зэхэсыгъор зэрэклауагъэр сыгу рыхыгъ.

— **УФ-м и Президентэу Владимир Путинми зэлуклэгъу дышъуилагъ.**

— Ары. Илэси 10-м Общественнэ палатэм илофэу ышлагъэр клэклэу а зэлуклэгъум щызэфэхьысыжыгъэ хьугъэ, анахь шхьалэу зэшлэхыгъэ хьугъэхэр, тапэклэ тыналэ зытедгъэтын фаехэр кьэралыгъом ипашэ кыхыгъэщыгъэх. Общественнэ палатэм хэтхэм цыфэу кыяулэхэрэм ялофыгъохэм язэхэфынклэ пэрыохъоу зэрехьыллэхэрэм ащ итхьаматэ кьатэгущылагъ, кьэралыгъом ипашэхэм ялэпылэгъу зыщыцылэгъу кыхэ-кыхэрэм кьакигъэтхыгъ. Унагъом илофхэм, гъэсэнныгъэм, медицинэм, кьэбарлыгъэлэс амалхэм ялофшлэн, нэмыклэ лэныкьохэм япхыгъэ илофыгъохэри кыщыхагъэщыгъэх. Мыкоммерческэ организациехэм ягъэунафын хэуконыгъабэ кызырэхэклэрым, ахэм ащышхэр лэклэб кьэралыгъохэм ялэклохэу зэралытэхэрэм апкэ кыкыклэ, цыфхэм шлугъэ кьафэзыхьырэ организацие зэфэшхьафыбэ зэфэшлыжыгъэ зэрэхьугъэри УФ-м и Президент лэагъэлэсыгъ. Субъектхэм я Общественнэ палатэхэр хэбзэхьухьан илофым нахь чанэу хэлэжээнхэ, социальнэ ыкли экономикэ хэуконыгъэхэм, илофшлэным афэгъэхьыгъэ законхэр нахь пхашэу зэхэфынхэ зэрэхуштым пылхынхэ фаеуи зэлуклэгъум щызэдэштагъэ хьугъэ. Нэмыклэ илофыгуабэмэ тызэдатегушылагъ. Владимир Путинми пстэури кызызфыхьысыжызы, Общественнэ палатэм цыф кызырэклоу кьэралыгъом ис пэлч ищыланыгъэ зэрэзэхэт илофыгуабэ зэшлэху ылытагъ.

— **Уахтэ кыхэбгъэкли тиупчлэхэм джэуапхэр кызырэптыжыгъэм пае тхьауегъэпсэу.**

— Шьори тхьашьуегъэпсэу.

ХьУТ Нэфсэт.

Цыфхэмклэ нахь гупсэфышт

Мыекъуапэ иурамэу Пролетарскэм, кьэуцуплэу «Хьа-клэщэу «Адыгэ» зыфилорэм дэжэ, апэрэ электроннэ табло кытырагъэуцуагъ. Троллейбусхэр кызылхьащт уахьтэр ащ кьегъэлэагъо. Муниципальнэ гъэлсыклэ зилэ «Кьалэу Мыекъуапэ» иадминистрациерэ Мыекъопэ троллейбуснэ гъэлорышлэпэмрэ ар ягукъэклэ.

— Непэрэ мафэм ащ илоф зэришлэрэр тэуплэклэу, — ело кьэлэ администрацием

транспортнэ инфраструктурэмклэ иотдел ипашэу Александр Василевскэм. — Хэбзэгъэуцугъэм кызырэдильтытэу, троллейбусхэр зэклэ «ГЛОНАСС» зыфилорэ навигациемклэ зэтегъэпсыхьагъэх. Ащ ишлугъэклэ, ахэр зырыклорэ гъогур, кызынэсыгъэхэр кьэпшлэнхэ плэахьыт. Кьэуцуплэм кьэклорлэгъэ цыфыр зажерэ троллейбусы кызылхьащт уахьтэр джы ылэгъун амал илэ хьугъэ. Кьалэм апэрэу щыдгъэфедэрэ шыклэр зигъо кьэсыгъэу тэлъытэ, апэрэ мазэрэ ныкьорэм пклэ хэмьлэу ар тэщт. Электроннэ таблом зэришлэуашэу илоф ышлэу зытлэагъуклэ, контрактным тыклэтхэныш, кытедгъээнэжышт.

Троллейбусхэр кызылхьащт уахьтэр кызыригъэлэагъоштым пае лэмэ-псы-

мэр сомэ мин 60-клэ тырагъэуцон фае, маршруткэхэри кыгъэлэагъон хьумэ, ащ мини 120-рэ тефэщт.

Александр Василевскэм кызырилуагъэмклэ, таблом илоф зэришлэрэм ыгъэразэхэ зыхьуклэ, нахь цыфыбэ кызырэклолэрэ нэмыклэ кьэуцуплэхэми мыщ фэдэ пкыгъохэр зэрэтырагъэуцоштым ыуж итыштыгъ.

Ащ нэмыклэу, общественнэ транспортнымклэ зеклорэ цыфхэм апае урамэу Пролетарскэм тет кьэуцуплэхэр, зэклэми хьунэу, маршруткэхэр ыкли троллейбусхэр кызылхьащтхэ уахьтэр зытет таблицэхэмклэ зэтегъэпсыхьагъэх.

ПАТИКЪО Анет.

Сурэтыр лэшыны Аслэан тырихыгъ.

Тхьамафэм ихьугъэ-шлагъэхэр

Адыгэ Республикэм хэгъэу клоцл илофхэмклэ и Министерствэ кызырэитыремклэ, бэдзэогъум и 27-м кыщегъэжыагъэу шышхьэлум и 2-м нэс республикэм бэдэжэшлэгъэ 89-рэ щызэрахьагъ. Ахэр: машинэр рафыжыагъэу 1, гъэпцлагъэ зыхэлэ бэдэжэшлэгъэ 14, тыгъуагъэхэу 41-рэ, хьунклэн бэдэжэшлагъэу 2, цыфым ыпкыны-лынэ шьобж хьылэхэр тырашлагъэхэу 4, нэмыклэхэри. Экономикэм ылэныкьоклэ хэбзэгъэуцугъэр гъогъу 11-рэ аукуагъэу хэбзэушъомбгъо кьулыкьухэм кыхыагъэщыгъ. Бэдэжэшлагъэ зезыхьэгъэ нэбгырэ 70-рэ агъэунафыгъ, зэхэфын аплэахьыгъэр процент 84-м ехьу.

Блэахьыгъэ тхьамафэм Адыгеим игъогухэм хьугъэ-шлэгъы 5 кьатехьухьагъ. Ахэм нэбгыри 3 ахэклодагъ, нэбгыри 2-мэ шьобжхэр атещагъэхэ хьугъэ. Ешлугъэу рулым клэрысхэу водитель 51-рэ кьаубытыгъ, гъогурьклым ишапхэхэр гъогъу 3188-рэ аукуагъэу кыхыагъэщыгъ.

Илэсэу тызыхэтым, гъэтхэпэм хьулыфыгъитлэмэ УФ-м хэгъэу клоцл илофхэмклэ

и Министерствэ иотделэу Мыекъуапэ щылэм идежурнэ часть зыкыфагъэзагъ ыкли ахэм аплэныкьоклэ бэдэжэшлагъэ зэрэзэрахьагъэр кьалотагъ. Апэрэм автомобилэу «Жигули», ятлонэрэм «ВАЗ-21093-р» ашлугатыгъгъэх. Мыщ епхыгъэу хэбзэушъомбгъохэм уголовнэ илофхэр кызылуахыгъэх. Полицием икьулыкьушлэхэм зэхэщэгъэ оперативнэ лыхьун иотхьабзэхэм яшлугъэклэ, бэдэжэшлэхэр агъэунафынхэ аплэахьыгъ. Зым илэс 19 ыныбж, тикъэлэ шхьалэ щэпсэу. Ар кызаубытым ыуж бэдэжэшлагъэр зэрехьанымклэ инэлосэ клэлэхэр «лэпылэгъу» кызырэфэхьыгъэхэр кьыло-тагъ. Хьыкумым унашъоу ышлыгъэм диштэу бэдэжашлэм илэситлэм кыкьлоцл зыгъэтэрэзыжын илофшлэнхэр ыгъэаклэщтых, кыгъахьэрэм ипроценти 10 кьэралыгъом фэклошт.

Тыкълэ шхьалэ щыпсэурэ бзылыфыгъэм зэрэтебэнагъэхэм епхыгъэ уголовнэ илоф следственнэ кьулыкьухэм кызылуахыгъ. Ащ кызырэлотагъэмклэ,

иунэ бзылыфыгъищ кьибэнагъ ыкли кьуа-члэклэ агъэщынэзэ исотовэ телефонрэ сомэ мин 200-рэ шлугъэхэи загъэбыллыжыгъ. Уголовнэ лыхьоным икьулыкьушлэхэм хэушхьафыкыгъэ ыкли техническэ иотхьабзэхэр рагъэахьыгъэхэу мы бэдэжэшлагъэм хэцэгъэн зытлэахьыт бзылыфыгъэхэм афэгъэхьыгъэ кьэбар кьалэклэхьагъ. Тлур Мыекъуапэ щышых, ыпэклэ пчъагъэрэ хьапс атыралыхьагъ, ящэнэрэ кьалэу Ростов-на-Дону щэпсэу. Бэдэжэшлагъэ зезыхьагъэу зэгъуафэхэрэ нэбгыритлур бэ темышлэу кьаубытыгъэх. Полицейскэхэм зэрагъэунафыгъэмклэ, мы нэбгырищыр бэшлагъэу зэнэлуасэх. Мыекъуапэ зыщызэлэклэхэм, фэтэр горэ бэджэндэу аштэнэу рахьухьагъ ыкли ыпшэаклэ зигугъу кьэтшыгъэ бзылыфыгъэм зыфагъэзагъ. Бысымым сэкъатныгъэ зэрилер кызыфагъэфеди, ар зэклоцлпхыгъ ыкли ахьщэ кыштэнэу рагъэзыгъ. Зы нэбгырым шьэжыы ылыгыгъ. Ахьщэр зыдэшылхэр кыза-шлэм, ар ашти, загъэбыллыжыгъ. Мы уахьтэм бэдэжэшлитлур кьаубытыгъ, ящэнэрэр зыдэщылэ чыплэр агъэунафы.

Шьуналэ тешьудз!

Сэкъатныгъэ зэрилер кьэзыушыхьатырэ тхылэ Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэм кьазэраратырэ шыклэр Адыгэ Республикэм и Кьэралыгъо Совет — Хасэм зэфехьысыжы.

Сэкъатныгъэу шьуилэр зыфэдэр, илофшлэнымклэ шьуиамал зынэсырэр гъэунафыгъэнхэмклэ медикэ-социальнэ экспертизэм илэахьан илофыгъо горэхэм шьуаутэлэнэу хьугъэмэ, телефонхэу (8772)52-17-57-мклэ, 52-10-38-мклэ, 52-45-43-мклэ шьукытеу. Электрон адресэу IAU@gshra.ru зыфилорэмклэ кьэбархэр кьэжыгъэхьынхэ шьулэахьыт.

Ишлушлагъэ тщыгъупшэщтэп

КыкI Нэфсэт Хьарунэ ыпхьур еджапIэм щеджэнэу игъо мыхьугъэу кIэлэегъаджэ хьу шIонгъоу ыгу кыхьагъ. Ныхьанэу ышIыгъэхэр ыгъэтIысыхэти, ежъ ахэм ахэтэу ригъаджэхэрэм фэдэу зыгорэхэр къафигъатэщтыгъэ. Янэу Къадырхъан ащ бэрэ рилоштыгъэ: «КIэлэегъаджэ ухьунур IэшIэхэп. Апэ еджапIэр, етIанэ институтыри къэуухынхэ фае. О зы хьарыф пшIэрэп...»

Гурыт еджапIэр кызеухым, Нэшукъуае иилъэсибл еджапIэ ибиблиотека тесыгъ. Мафэ горэм Нэфсэт ишхьэгъусэу Мухьдинэ кIэлэегъаджэхэр зыщэгъахьарырэ институтым чIахъ зэрэшIоигъор рилуагъ. Къабарыр ишхьэгъусэ ыгу рихьыгъ ыкIи 1965-рэ илъэсым Адыгэ къэралыгъо институтым филологиемкIэ ифакультет иадыгэ отделение чIэхьагъ. 1967-рэ илъэсым ятIонэрэ курсыр кы-

зеухым, адыгабзэмрэ литературэмрэкIэ ригъаджэхэу ригъэжъагъ. Нэфсэт апэрэ илъэсым щегъэжъагъэу кыгурылуагъ адыгэ усаклохэм атхыгъэхэм яджэхэрэр зэрэмэкIэ дэдэр. Ащ ыгъэгумэкIэу егупшысэщтыгъ. Иеджаклохэр а Iофым кыфилэтынм пыллыгъ. А щыклагъэр дэгъэзыжыгъэным пае тхылъеджэ конференциехэр, викторинэхэр, пчыхъзэхьахьэхэр зыхищэщтыгъэх, мэкъэгъэлухэр ту-

чаным, клубым, еджапIэм ариллштыгъэх. Апшэрэ классхэм арыс еджаклохэм зыкъагъэхъазырынэу гъэцэкIэнхэр арытштыгъэх.

Пчыхъэ горэм къоджэ гупчэм нэбгырабэ кышызэрэу-гъоигъагъ. Пчыхъзэхьахьэр зэхьылIэгъагъэр тхаклоу, усаклоу МэщбэшIэ Исхьакъ итворчеств ары. Еджаклохэм атхыгъэ усэхэм къаджагъэх, усаклом итворчествэ ехьылIэгъэ сурэтэу ашIыгъэхэр къагъэлъэгъуагъэх. Ащ фэдэ IофшIакIэм мэхьанэшхо зэрилэр Нэфсэт хигъэунафыкIыштыгъ. Тхаклохэм, усаклохэм атхыгъэхэм яджэхэрэм къахэхьуагъ.

Нэфсэт IофшIэныр зыре-гъажэм, дэпкъ гъэзетым ыналэ тыридзагъ. Усэ цыкIухэм а гъэзетым чIыплэшхо щаубытыштыгъ. Ахэр зэхэзылхъэ-штыгъэмэ ащышхэу КыкI За-

мирэ филологие шIэныгъэхэмкIэ кандидат хьугъэ. КыкI Юсыф техническэ шIэныгъэхэмкIэ доктор, КыкI Аминэт филологие шIэныгъэхэмкIэ доктор, Блэгъожь Налбий, Сихьаджэкъохэу Руслан, Хьазрэт ыкIи нэмыкIхэм гъэхъэгэшлухэр ашIыгъэх.

Адыгэ къэралыгъо институтыр къаухыгъ КыкIхэу Нэфсэт, Риммэ, Мариет, Шэуджэн Аминэт, ЩэшIэ зэшыхьухэу Рузанэ, Рузиет, УдыкIэко зэшыхьухэу Ларисэ, Маринэ, Сихьаджэкъо зэшыхьухэу Маринэ, Фатимэ, Блэгъожь Светэ. Нэфсэт шIу аригъэлъэгъуагъ адыгабзэмрэ литературэмрэкIэ рагъаджэх КыкI Замирэ, Сихьаджэкъохэу Ерстэмрэ Хьазрэтэ, Блэгъожь Налбий.

Нэфсэт ыныбжыкIэ кытефи пенсием кIуагъэ, ау ащ бэрэ изакъоу кыыхэкIыгъэп. Ригъэджагъэхэу Хэкужэ Аслъанбий, Блэгъожьхэу Налбийрэ Ерстэмрэ, ЩэшIэ Ильич Нэфсэт Iэпылэгъу кыфэхъуштыгъэх. КIэлэегъаджэм и Мафэ-кIэ ыкIи нэмыкI мэфэкIхэмкIэ кыфэгъушIоштыгъэх.

Зэшхъэгъусэхэу КыкI Мухьдинэрэ Нэфсэтрэ зы пшъашъэ

я. Замирэ Iэдэб хэлъэу аплугъ, зыми цагъэклагъэп, дэгъу дэдэу Нэшукъое гурыт еджапIэр кыуухыгъ.

«Хэт фэдэ сыхьуна, еджапIэм ыуж тыдэ сыщеджэ-щта?» ылоу, къахихьыштыр ымышIэу щытыгъэп. Янэ исэнэхъат зэригъэгъотыгъ. Замирэ Адыгэ къэралыгъо университетым филологиемкIэ ифакультет иадыгэ отделение чIэхьагъ. Институтым дэгъу дэдэу щеджэ-штыгъэ, усэхэр ытхыштыгъэх, ахэр дэпкъ гъэзетым кыхи-уштыгъэх. Институт ужым Тбилиси аспирантурэр заочнэу кыщиухыгъ, шIэныгъэхэмкIэ кандидат хьугъэ.

Янэрэ ыпхьурэ гурыт еджапIэм Iоф щызэдашIагъ. Игъо хъуи пшъашъэр унагъо ихьагъ. ИлIи кIэлэегъаджэ. НыбжыкIэхэм пшъэшIытIурэ зы шъаорэ зэда-плугъэх. БэмышIэу ипхьорэльфэу Замирэ ипшъэшъэ нахьыжъ сабий кыфэхьугъ.

Нэфсэт IофшIагъэхэр мыеу, мытлоу хагъэунафыкIыгъэх. IофшIэным иветеран, щытхъу тхылхэр бэу кыфагъэшъо-шагъэх.

**УДЫКIЭКО Казбек.
Пенсионер.**

Пэрытхэр агъэшIуагъэх

Анахь лъэхъэнэ дахэу цIыфым ищыIэныгъэ кыыхафэрэм щыщ студентыгъор. НыбжыкIэм игъэшIэ гъогу ежъ-ежырэу щышIырэ апэрэ лъэбэкъоу зэрэщытым фэшъхьафэу, мы уахьтэр анахь гугъэплэшIухэм, анахь гукъэкI дахэхэм ятамыгъ.

Ащ игъусэу къэтIон, щылэ-ныгъэм ипсы чъэрэу ныбжыкIэр зыхахьэрэм илъэмыджэу студентыгъор зэрэщытым кыыхэкIэу, мы земаныр анахь кынхэм ащыщ. ЕджапIэм чIэнагъэу щыпшIыгъэхэр кызы-щылъагъорэри, ащ узшыкIэ-гъожьырэри устудентэу, университетым кыуитырэ шIэныгъэхэм уакIэхъанэу зыщымыхьурэ такыкыыр ары. ИщыIэныгъэ рипхынэу зыщыгуырэ сэнэхъатыр кызылэкигъэхъаныр хэтрэ студенти иапэрэ пшъэ-рыл. ЗанкIэу къэтIон — ар къыздэхъуи кыздэхъуи цы. Ау непэ зигугъу къэтшIымэ тшIоигъор студент анахь пэ-рытхэу, еджэнымкIэ зильэкI къэзымыгъанэхэу, адыгэ про-зэм лъагъо фыхъэзыщыгъэу тилъэкIыкIэ анахь тызэрыгуш-хорэ тхаклоу КIэрэщэ Тембот ыцIэкIэ агъэнэфэгъэ стипендиер кызызратыхэрэр ары.

ТиеджакIомэ агу къэдгъэ-кIыжын мы стипендиер апэ-

рэу 1993-рэ илъэсым Кошхъэ-блэ районым зэрэщагъэнэфэгъэр. Еджэн гъогу мыпсын-кIэу студентхэр зыгетым акIуа-чIэ нахь рахьылIэныр, пэрыт-ныгъэм нахь кIагъэгъушIунхэр ары мы шIухьафтынм ипшъэ-рыллыр. Кошхъэблэ районым иадминистрация а хэбзэшIур непи зэримыукъорэ ыкIи райо-ным щыщ студент пэрытхэр илъэс къэс кызызрэхигъэщы-хэрэр щытхъоу фэлпъэгъуныр кытефэ.

Ау анахь щытхъушхо кы-зытефэхэрэр студент нэбгы-рэ 73-рэу блэкIыгъэ мэфэкIум искусствэхэмкIэ Кошхъэблэ кIэ-лэцIыкIу еджапIэм кышызэ-рзугъоигъэхэр ары. Тиреспуб-ликэ имызакъоу, Краснодар, Шъачэ, Ставрополь зыфэллошт къэлэ зэфэшъхьафхэм ахэр ащеджэх. Ау тыдэ кIуагъэхэми, кызыхэкIыгъэ лъэкIыым, кызы-дэкIыгъэ къуаджэхэм ящытхъу арагъэлон альэкIыгъ. Ащ кы-хэкIэу студент пэрытхэм янэ-

ятэхэм анэмыкIэу, зыщыщ къуаджэхэм, зыщеджэгъэхэ еджапIэхэм япащэхэри афэ-гушIонхэу пчыхъзэхьахьэм къе-клоплагъэх. Районым ыцIэ да-хэкIэ зыгъэлурэ ныбжыкIэхэм ащ ипащэу Хьамырзэ Заур къафэгъушIуагъ.

— Непэ мы пчыхъэ мэфэ-кIым зыцIэ къетIохэрэр тиныб-жыкIэхэу фэмыфыгъэр зыщы-щыр амышIэу, еджэнымкIэ пэ-рытныгъэр зылыгъхэу, кыыха-хыгъэ гъогу мфэшыпкъэхэр арых. Шъоц фэдэхэр ары тэри, тиреспублики, тикъэралыгъуи зыщыгуыгъэхэрэр. Шъопсэу шъо-ри, шъузыплугъэ шъуянэ-шъуя-тэхэри, шъуикIэлэегъаджэхэ-

ри. «Аферым» кышъосэлэ! — кылуагъ ащ.

КIэрэщэ Тембот ыцIэкIэ агъэ-нэфэгъэ шIухьафтынм кып-фагъэшъошэным мэхъанэу илэр къагурэлэу къуаджэу ХьакIэм-зые щыщ Хьаджымэ Дарини, Кошхъэблэ ишъэо плугъэу Бзэ-сэжэ Альмири. Даринэ мыгъэ Адыгэ къэралыгъо универси-тетым икIэлэегъэджэ факультет кыуухыгъ, Альмир а фа-культет дэдэм ияпллэнэрэ курс ихьагъ. НыбжыкIытIуми илъэс къэс мы стипендиер къахыгъ ыкIи тIуми кыыхагъэщы: «ЗыкIэ тигуапэ тызэрэщымыгъуш-рэр, тыкызырэхьагъэщырэр. ЛъэкIыым ицIыф цIэрылом

ыцIэкIэ агъэнэфэгъэ стипен-диер къэпхьыныр зымыуасэ щылэп. ТэркIэ ар тынышIу, типэрытныгъэ чIэтымынэным-кIи лъэшэу ишIуагъэ къэкIо. ЯтIонэрэмкIэ, тIэнэ-ятIэхэу кын кыддэзылэгъуэхэрэр ащкIэ лъэшэу зэрэдгъэгъушIохэрэр, ягу-гъэхэр кызызрэдгъэшъыпкъэ-жыыхэрэр тэшIэшъ, мы сти-пендиер къэтхьыным мэхъа-нэшхо етэты». Мы гупысэр тызэупчIыгъэ студент пстэу-ми аIупэ Iулыгъэ Iломи ухэ-укъоштэп.

Зипшъашъэ мыгъэ диплом пIыжыкIэ къэзыуухыгъэ Хьо-клон Марини а гушIэхэр кы-гъэшъыпкъэжыгъэх. «Лъэшэу сигуапэ мы стипендиер сипшъа-шъэ кызызрэфэгъэшъошагъэр. СэркIэ ар пстэуми анахь тын лъапI», — кыыхигъэщыгъ бзы-лъфыгъэм.

Кошхъэблэ гурыт еджапIэу N 1-м ипащэу Бэджэнэ Юрэ ригъэджэгъэ нэбгырэ 20-м ехъумэ мы илъэсым тын лъа-плэр афагъэшъошагъ. Ахэм зэ-рарыгушхорэр ащи ыушъэфы-гъэп: «Тхьаегъэпсэху тикIалэ-хэу, типшъашъэхэу гъэ къэс тиеджапIэ ищытхъу языгъало-хэрэр. Тызэрэщыгуыгъэу ахэр непэ кычIэкIыжыкIы». Мэфэ-кI шIыкIэм тетэу шIу-хьафтынхэр къэзылэжыгъэхэм аратыжыгъэх. Ащ ыуж къеблэгъэгъэ пстэуми Кош-хъэблэ районым иадминистра-ция джыри зы тын къафи-шыгъ — ар Кавказ шъолъы-рым щызэлъашIэрэ тиорэды-лохэм яконцертрэ еджэнымкIэ пэрытхэр къэшъонымкIи зэ-рэмылэсэмэгухэр студентхэм кызыщагъэлъэгъогъэ адыгэ джэгумрэ ары. КIэхым сту-дент пэрытхэм ацIэкIэ пчы-хъэ ошъогу мэшIобзый зэ-мышъогъухэр дагъэбыбэжэх. КъекIопIэгъэ пстэуми а бзый-хэм афэдэу янасып инэу дэкIоенэу тэри тафэлъэлон. Аферым, тиныбжыкIэхэр!

СИХЪУ Султан.

ТИЗЭИУКИЭГЪУХЭР

Тиадыгабзæ тызэфещæжы

Сирием, Югославием, Израиль, Търкуем къарыкыжыгъæ тильæпкъæгъухэр республикæ филармонием ыпашхъæ щытхæу тарихыылæгъ. Адыгабзæкæ зэрæздæгушылæхэрæм тигуапæу тядæлугъ, тиупчæхæм яджæуапхэр лупкæу къалугъæх.

Хъутыжъ Фуаз (ыцæ нæмыкæу къалоу кыхæкы) Израиль кыкыжыгъ, Пэнæхæс унæу шышхъæу шæхæу ыуыхыт.

— Унашхъæр тесæлхъæ, — ело Ф. Хъутыжы. — Пэнæхæс чыплæ дах, ушыпсæункæ хъопсагъ. Мыекъяуæ дæс синыбджæгъоу, пщынæо ыкæи оредус цæрылоу Гъонæжыкæо Аскæр сыкæуапæгъ, ипсауныгъæ кызæрылхыгъæр сыгу кæо...

Жъæу Мыхъамæт Югославием кыкыжыгъ, Мæфæхъаблæ иадминистратор. Зæлпкъæгъухæм язæфыштыкæлæхэр гъæпытæгъæхæм, хæлæхэр къуаджæм къа-

щыратынхæм, диным, нæмыкæи офыгъохæм апыл. Ащ нæуасæ тыфишыгъ Сирием кыкыжыгъæ кæлæцъыкæу Шамилæ.

— Шæжъ зэрæтилæм, адыгабзæр зэрæтшæрæм нахъ тызэфещæ, — зæдæгушылæгъур лъæгъæкæуатæ Жъæу Мыхъамæт. — Хæкужыгъæм кызæгъæзæжырæмæ яфæлофашлæхэр нахышлоу дгъæцакæлæхъуæгъæ — хæбзæм икæулыкъушлæхæм яшлушлагъæ ащ кышы-хæсæгъæш. Тикъуаджæ Сирием, Търкуем, Израиль къарыкыжыгъæхэр дæсых.

Хъатикъое Алæдиин илъæс залæ хъуæгъæу тинæуас. Мæфæкæ

зæхæхæхæм, лъæпкъ шæжъ зæлпкъæгъухæм ахæлажæу тæлæгъу. Тикъалæ унæу шырилæм Сирием кыкыжыгъæхэр ригъæтысхæгъæх.

— Цыфхæр дæгъоу кызæрæтпæгъокыхæрæм тæгъæгушæ, — ело Хъатикъое Алæдиин. — Унæ зышты зышлоигъохæу хæлæхæм акæлпæлхæрæм япчæгъæ хæпшыкæу зыкылæтыгъ.

Лыбзыу лусам Сирием кыкыжыгъ, икæлæхэр адыгабзæкæ мæгушылæх, оред къало, шыкæ-

пщынæмкæи лъæпкъ оредышхæрæгъæжынынхы. лусам зæрилхъæтæрæмкæи, Хæкужыгъæм псæулæ зæрæцагъотыжыгъæм ишлуагъæкæи, лъæпкъ искусствæм ибаиныгъæхэр нахышлоу апкъырэхъæ.

Бзæр — псæ. Шылæныгъæм зыкышыбгъотыным фæшл улъыхъон фаеу Ф. Хъутыжыгъæм елпытæ, тизæдæгушылæгъу кыхæлæжæгъæхæм ащ дырагъаштæ.

Сурæтым итхæр: **хæгъæгу зæфæшхæфмæ къарыкыжыгъæ тильæпкъæгъухэр.**

ЗÆКЪОШНЫГЪÆМ ИГЪОГУХÆМКÆ

Тильæпкъæгъухэр тыхъакæлæх

Телефонкæи къатыгъ. Израиль щыц тильæпкъæгъухэр Адыгэ Республикæм кæкæуагъæх. Я 11-рæ классым исхэр тиныбжыкæлæхæм алулæштых, адыгабзæм изæгъæшлæн фæгъæхыгъæи офыгъохæм ахæлæжъæштых, Адыгеим ичыплæ дахæхэр, музейхэр, еджапæлæхэр зæрагъæлæгъуштых.

— Нæбгырæ 15 фæдиз хъурæ купым хэт Израиль ит адыгæ къуаджæу Кфар-Камæ итхъаматæ игуадзæу Натхъо Пщымаф,

футбол клубæу ЦСКА-м щешлæрæ Натхъо Бибарс янæу Нурихъан, Цушхъæхæм, Нæпсæухæм, нæмыкæи лæкæохæм ащышхэр.

— Купым хэтхæр апæрæ мæфышым Тæхъутæмыкъое районым шылæштых, — кытылуагъ Израиль кыкыжыгъæ, Мыекъяуæ унагъо шызышлæгъæ Ацумыжъ Айбек. — Зæлпкъæгъухæм зæдзæкæло ящыкæлæгъæп. Хæгъæгу зæфæшхæфхæм ащæпсæух нахъ мышлæми, адыгабзæкæи зæдæгушылæх. — Сæ заулæрæ Адыгеим сыкæ-

кæуагъ, — игупшысæхæм тæщегъæгуазæ Натхъо Нурихъан. — Тхæуегъæпсæух сикæлæу Бибарс кызæрæкæуапæгъæхæрæм фæшл. Мыекъяуæ кæлæ дах, цыф гъæшлæгъонхэр дæсых, сигуапæу салукæшт.

Зæлпкъæгъухэр зæлпкъæохæ кыдьерæп. Яшлæныгъæ хæгъæхъонимкæи лæпылæгъу зæфæхъужыгъæзæ, лъæпкъ шæн-хæбзæхэр, искусствæр, тарихъыр нахышлоу зæрагъæшлæх.

КÆЛÆЦЪЫКÆУ-НЫБЖЫКÆИ ФУТБОЛЫР

Яешлæкæи узылæпещæ

Урысыем футболымкæи и Союз и Кубок кыдæхыгъæным фæгъæхыгъæи зæлпкъæгъухæм кæлæцъыкæу-ныбжыкæи спорт еджапæлæхæм якомандæхэр хæлажæх. Шъолырыхæм язæлпкъæгъухæм апæрæ чыплæхэр къащыдзæыххæрæ купхэр Урысыем икæуæх зæнæкъокъу щешлæштых.

Зæхæшæлæхæм яунашъо кыизæрæщыдилхъæтæрæм тетæу ныбжыкæи командæхэр зæлæкæлæх. Урысыем изæнæкъокъу хæлæжъæрæ командæ лæпчъ кæлæцъыкæу-ныбжыкæи спорт еджапæлæхæм защызыгъæсæрæ футболистхэр пæшлорыгъæшъ зæнæкъокъухæм ахæлæжъæнхæ фае. Ахъæу ащ пæлухъæрæ футбол клубхæм аты — тиныбжыкæлæхæм «Зæкъошныгъæр» лæпылæгъу афæхъу.

— Ныбжыкæлæхæу неущ тикомандæ кыхæхъан зылпæкыштыхæм нæпæ талпæлæ, — кæлуатæ Мыекъопæ футбол клубæу «Зæкъошныгъæм» идиректор шхъалæу Натхъо Адамæ. — Сæнаушыгъæ зыхæлхæр къахæтæгъæштых, тренерхæм офæ адæтæшлæ.

Тренер-кæлæгъæаджæу Александр Вольвач зипæцæ ныбжыкæи командæу «Зæкъошныгъæм» 1988-рæ илъæсым кæхъуæгъæи кæлæхэрæ

щешлæх. Зæлпкъæгъуиц тифутболистхæм ялагъ. «Зæкъошныгъæ» — «Торпедо» Ермæлхæабл — 4:1, «Черноморец» Цæмæз (Новороссийск) — «Зæкъошныгъæ» — 1:1, «Зæкъошныгъæ» — «Афыпс» Афыпс — 1:0.

Тифутболистхэр «Торпедæм» зыдешлæхæм, лæцæ Анзор гъогъуицæ кæлæпчъæм лæгуаор дидзагъ. «Черноморцæм» ыкæи «Афыпсым» зæрызæ якъæлæпчъæхæм лæгуаор дидзагъ.

Лæцæ Анзор игъусæу ыпæкæи дæгъоу щешлæрæмæ ащыц Бжæмыхъу Руслъан. «Зæкъошныгъæр» «Черноморцæм» зылокæм, Р. Бжæмыхъу кæлæпчъæпкъым лæгуаор тыригъæфагъ. «Афыпсым» тифутболистхэр дешлæхæзæ, Руслъанæ ухъуамакæохэр кызæринæкыхæу, гъæжъæгъу чыплæ ридзæхæу зæп кызæрæхæкыгъæр. Кæлæпчъæбгъыкæу лæгуаор тыригъæфагъ.

«Зæкъошныгъæм» икапитанæу Андзæрæкъо Эдуард ухъуамакæу ешлæ, игъусæ футболистхэр дæгъоу егъæдалæх. Кæлæпчъæлæгуæ Андзæрæкъо Аслъан цыхъæшлæгъоу зæнæкъокъу хæлажъæ. Тиреспубликæ футболымкæи икæлæцъыкæу-ныбжыкæи спорт еджапæи изавучæу Пэнæшъу Мыхъамодæ кызæрæхыгъæштыгъæу, адыгæи кæлæхæм кæлæпчъæлæт футболистæу къахæкырæр зырыз. Андзæрæкъо Аслъан спортым ишъыпкъæу пылæ, республикæм ифут-

болист цæрыло хъункæи пшæхæштæп.

Лæцæ Анзор ухъуамакæуицæуыгъæлпæхъæуи, кæлæпчъæлæутым благъæу екæлугъ, хъагъæм лæгуаор ридзагъ. Пчъагъæм хигъæхъонæу ащ амалышлæхэр илагъæх, ау инасып кыхыгъæп.

Урысыем и Кубок икыдæхын хæлæжъæрæ футболист ныбжыкæлæхæм тигуапæу шъуащытæгъæгуазæ. Андзæрæкъо Аслъан, Андзæрæкъо Эдуард, Хъокæи Тлахъыр, лæцæ Анзор, Артем Вольвач, Владислав Сельнюковыр, Цыкæлушъо Айдæмыр, Шхъæлæхъо Адам, Алексей Тамелович, Евгений Новиковыр, Бжæмыхъу Руслъан, Роман Юрченкæр, Михал Наумовыр, Михаил Кобозевыр, Пыштыкъ Джамболæт, Алексей Макаеровыр, Андырхъое Тамерлан ныбжыкæлæхæм якомандæ хæтых, Адыгэ Республикæр спортышхом лъагæу шæлæтыным зыфагъæсæ. Ахэр еджæх, агу рыхырæ сæнæхæтхэр кыхыхын ямурад, шæнæхæзæ дахæхэр зæрахъæх.

Тифутболист ныбжыкæлæхэр шышхъæлæм и 9-м Ставрополь шылулæштых чыплæ командæу «Динамо». Ащ ыуж купым хэт командæхæм чыплæу кыдаыхыгъæр, финалым зæнкæу хæфæштхэр кæнæфæштых.

Сурæтым итыр: **лæцæ Анзор «Афыпсым» икæлæпчъæи лæгуаор дедзæ.**

**Нæкæлбгъор
зыгъæхъазырыгъæр
ЕМТИЛЪ Нурбий.**

**Зæхъышæгъæр
ыкæи кыдæзыгъæкæи
гъæкæи:**

Адыгэ Республикæм лъæпкъи офхæмкæи, лæкæи кæлæлæхæм ащыпсæурæ тильæпкъæгъухæм адырæи зæпхыныгъæхæмкæи ыкæи кæбæр жъуæгъæм иамалхæмкæи и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскæр, 236

**Редакциер
зыдæшылæр:**

385000,
къ. Мыекъяуæ,
ур. Первомайскæр,
197.

Телефонхэр:

приемнær:
52-16-79,
редактор шхъалæм
иапæрæ гуадзæр:
52-49-44,

редактор гуадзæр-
пшъæдæкыжъ зы-
хырæ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зышæушыхъатыгъæр:

Урысые Федерацием хæутын офхæмкæи, телерадиокæтынынхæмкæи ыкæи зæлпы-
лæсыкæи амалхæмкæи и Министерствæи Тæмыр-Кавказ чыплæ гъæлорышлæлæи, зæраушыхъа-
тыгъæи номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышхæуауырæ

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъяуæ,
ур. Пионерскæр,
268

Зæкæмкæи

пчæгъæр

3250

Индексхэр

52161

52162

Зак. 826

Хæутыным
узышхæуауырæ
уахътæр
Сыхъатыр 18.00
Зышхæуауырæ
уахътæр
Сыхъатыр 18.00

Редактор
шхъалæм
ипшъæрылхæр
зыгъæцакæи
редактор шхъалæм
иапæрæ гуадзæу

**Мæшлæкæи
Саид**

Редактор шхъалæм
игуадзæр —
пшъæдæкыжъ
зыхырæ
секретарыр
Хъурмæ Хъусен

